

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА СПИДИ АД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на **СПИДИ АД** („Дружеството“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2017 година, индивидуалния отчет за всеобхватния доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

Както е оповестено в Приложение № 11.1 към индивидуалния финансов отчет на 3 юли 2017 година е вписано увеличение на акционерния капитал на Дружеството чрез издаване на 41,700 акции с емисионна стойност от 1 лев на акция, записани от неизпълнителните членове на Съвета на директорите и служители с три годишен стаж в Дружеството, участвали в ключови за развитието на дейността му проекти. То по същество представлява плащане на база акции, което не е обвързано с постигането на определени бъдещи резултати и/или настъпването на някакви

бъдещи събития. Увеличението на капитала не е отчетено в съответствие с правилата и изискванията МСФО 2 Плащане на база акции. В резултат на това неправилно отчитане разходите за персонал и премийният резерв са подценени с 1,721 х.лв., разходът за данък върху печалбата е надценен с 172 х.лв., а респективно - печалбата за годината и съответно неразпределената печалба са надценени с 1,549 х.лв.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на оповестеното в Приложение № 2.2 на индивидуалния финансов отчет, че към датата на неговото издаване все още не е бил издаден консолидираният отчет на Дружеството за същия период. Ръководството планира да издаде консолидирания финансов отчет не по-късно от 30 април 2018 година. Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието как този въпрос бе адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

В допълнение към въпроса, описан в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние определихме въпроса, описан по-долу като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия доклад.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Оценка и капитализиране на нематериални активи

Както е оповестено в Приложение № 4 към 31 декември 2017 година балансовата стойност на нематериалните активи на Дружеството е 2,603 х.лв. (31 декември 2016 година: 2,907 х. лв.). Основната част от състава на нематериалните активи са програмни продукти. Те са платформата, на която реално е организирана и се осъществява неговата дейност.

Дружеството работи в условия на силно конкурентни и динамични пазари, постоянно развиващи се технологии, където и чрез които непрекъснато се налага предлагането на нови услуги. Допълнително, то провежда активна инвестиционна политика, свързана с бърза експанзия. Тези обстоятелства водят до необходимостта от текущо разработване на нови модули и промени в поддръжката на съществуващите модули и функционалности на информационната система на Дружеството. Самият процес на доразработване включва изпълнението на редица специфични работи от ИТ експерти. От своя страна, процесът на счетоводна преценка кои и доколко от направените разходи по извършена работа по информационната система отговарят на условията за „разработване” и следва да бъдат капитализирани и кои са по същество по-скоро „поддръжка” и следва да бъдат отчетени в текущите разходи, е сложен и базиран на експертни преценки. В него участват както ИТ специалисти, така и счетоводни специалисти. Заедно те извършват периодични оценки на извършената работа по вид, обхват,

В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива и със съдействието на наш ИТ експерт, включиха:

- проучващи запитвания относно процеса, свързан с разработването на нови модули и поддръжката на съществуващите модули на информационната система на Дружеството.
- проучване и оценка на политиката, подхода и модела, в т.ч. прилагани критерии, на идентифициране на работи и свързаните с тях разходи, които подлежат на капитализация, и респ. които се включват в текущите разходи.
- разглеждане и оценка на направените от Дружеството анализи на изпълнените работи и капитализираните суми по месеци през призмата на бъдещата полезност на създадената нова функционалност.
- анализи и оценка на уместността на изпълнените работи и свързаните с тях разходи, включени в текущите разходи за 2017 година.
- инспекция на документи относно факти и обстоятелства, имащи отношение към изпълнените работи по разработки и поддръжка на модули на информационната система – договори, протоколи и други поддържащи документи.
- преглеждане на изчисленията на разходите за капитализация, свързани с работа по информационната система – по месеци, както и на тяхната амортизация.
- анализи и оценка на адекватността на

съдържание, цели, времеви хоризонт за използваемост и ползи на резултата и др.под. Тези оценки се базират на експертни анализи на изготвената информация за вложени човекочасове и характера на работата, допусканията при разпределението им по отделни видове дейности и модули, при които е налице определено ниво субективизъм и присъща относителност в преценките за разходите, капитализирани в нематериалните активи.

Поради обстоятелствата, че: а) процесът на определяне на разходите за капитализиране, свързани с придобиването на нематериални активи, в т.ч. по модули и срокове на използване е свързан с прилагането на значителни експертни приблизителни оценки; и б) съществеността на самия отчетен обект, както е посочено по-горе, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

основните преценки и допускания, използвани от ръководството на Дружеството.

- преглеждане и оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията в индивидуалния финансов отчет на Дружеството относно оценката и капитализацията на нематериалните активи.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до

заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, Дружеството е допуснало съществено неправилно отчитане във връзка със счетоводното третиране на увеличението на капитала чрез издаването на бонус акции. Ние достигнахме до заключението, че другата информация съдържа съществено неправилно докладване, поради влиянието на ефектите от това съществено неправилно отчитане върху финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за този обект, включени в другата информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита,

включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление, нефинансовата декларация ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет“ по-горе.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на финансовия отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в Приложение № 29 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло,

не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 година, във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“, освен относно въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на финансовия отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 година, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз, освен относно въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД е назначено за задължителен одитор на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на СПИДИ АД („Дружеството“) от общото събрание на акционерите, проведено на 14 декември 2016 година, за период от две години.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 година на Дружеството представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

АФА ООД
АФА
Одиторско дружество

Валя Йорданова Йорданова
В. Йорданова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Юлия Маринова Анчева
Ю. Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита

30 март 2018 година
ул. "Оборище" 38
гр. София 1504, България

ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
СПИДИ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ

*по чл. 100н, ал. 4, т. 3 от
Закона за публичното предлагане на ценни книжа*

Долуподписаните:

1. Валя Йорданова Йорданова, в качеството ми на Управител на **одиторско дружество АФА ООД**, с ЕИК 030278596, със седалище и адрес на управление: гр. София – 1504, ул. Оборище № 38 и адрес за кореспонденция: гр. София – 1504, ул. Оборище № 38,

2. Юлия Маринова Анчева, в качеството ми на регистриран одитор (с рег. № 0716 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит),

отговорни за одит ангажимента от името на **одиторско дружество АФА ООД** (с рег. № 015 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит) при ИДЕС,

декларираме, че

АФА ООД беше ангажирано да извърши задължителен финансов одит на индивидуалния финансов отчет на СПИДИ АД за 2017 г., съставен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводната база, дефинирана в т. 8 на ДР на Закона за счетоводството под наименование „Международни счетоводни стандарти“. В резултат на нашия одит ние издадохме одиторски доклад от 30 март 2018 г.

С настоящото УДОСТОВЕРЯВАМЕ, ЧЕ както е докладвано в изданията от нас одиторски доклад относно годишния индивидуален финансов отчет на СПИДИ АД за 2017 година, издаден на 30 март 2018 година:

1. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а” Одиторско мнение: По наше мнение, с изключение на ефекта от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). (стр 1 от одиторския доклад);

2. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б” Информация, относяща се до сделките на СПИДИ АД със свързани лица. Информацията относно сделките със свързани лица е надлежно оповестена в Приложение № 29 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 *Оповестяване на свързани лица*, освен относно въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица (стр. 9 от одиторския доклад).

3. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „в” Информация, относяща се до съществените сделки. Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз, освен относно въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на

нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки (стр. 9 от одиторския доклад).

Удостоверяванията, направени с настоящата декларация, следва да се разглеждат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим финансов одит на индивидуалния годишен финансов отчет на СПИДИ АД за отчетния период, завършващ на 31 декември 2017 г., с дата 30 март 2018 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са поставени с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад от 30 март 2018 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, ал. 4, т. 3 от ЗППЦК.

30 март 2018 г.

гр. София

За одиторско дружество АФА ОООД:

_____
Валя Йорданова,

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

_____
Юлия Анчева,

Регистриран одитор, отговорен за одита

СПИДИ АД

гр.София

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2017 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ.....	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД.....	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ.....	4
1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ.....	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	28
4. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	29
5. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	30
6. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ.....	31
7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ.....	32
8. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	32
9. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	34
10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	34
11. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	35
12. ЛИХВОНОСНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	36
12.1 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	37
12.2 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	37
13. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ.....	39
14. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	40
15. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.....	42
16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	42
17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	43
18. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	43
19. ПРИХОДИ	43
20. ДРУГИ ДОХОДИ/(ЗАГУБИ) ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	44
21. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ.....	44
22. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	45
23. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	45
24. ДРУГИ РАЗХОДИ	46
25. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ.....	46
26. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	46
27. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	46
28. НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ И ДИВИДЕНТИ.....	47
29. СДЕЛКИ И РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	48
30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	52
31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК.....	53
32. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА	57
33. ПОТЕНЦИАЛНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА НОВИ МСФО.....	58
34. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	63

СПИДИ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2017 година

	Приложения	31.12.2017 BGN'000	31.12.2016 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	3	26,122	27,176
Нематериални активи	4	2,603	2,907
Инвестиции в дъщерни предприятия	5	26,447	26,447
Предоставени заеми на свързани лица	29	5,867	6,955
Отсрочени данъчни активи	6	263	199
		61,302	63,684
Текущи активи			
Материални запаси	7	261	446
Търговски вземания	8	12,126	10,682
Текуща част на дългосрочни заеми на свързани лица	29	3,134	386
Други вземания и предплатени разходи	9	3,845	2,132
Парични средства и парични еквиваленти	10	7,293	6,011
		26,659	19,657
ОБЩО АКТИВИ		87,961	83,341
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	11.1	5,378	5,336
Законови резерви	11.2	538	534
Премиен резерв	11.2	19,565	19,565
Неразпределена печалба	11.3	23,802	21,482
		49,283	46,917
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни лихвени задължения	12	13,531	15,744
Правителствени финансираня	13	439	671
Дългосрочни задължения към персонала	14	157	101
		14,127	16,516
Текущи пасиви			
Текуща част от дългосрочни лихвени задължения	12	8,501	7,531
Търговски задължения	15	4,744	5,357
Задължения към персонала и социално осигуряване	16	3,660	2,858
Задължения за данъци	17	1,562	1,094
Правителствени финансираня	13	320	302
Други текущи задължения	18	5,764	2,766
		24,551	19,908
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		87,961	83,341

Приложенията на страници от 5 до 63 са неразделна част от финансовия отчет.

Индивидуалният финансовият отчет на страници от 1 до 63 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 30 март 2018 година от:

Изпълнителен директор:

Валери Мектупчиян

Главен счетоводител:

Стефка Левидакова

* рекласификация / прегледана е (Приложение № 2.3)

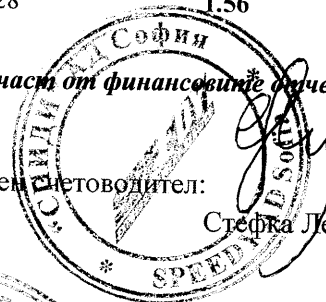
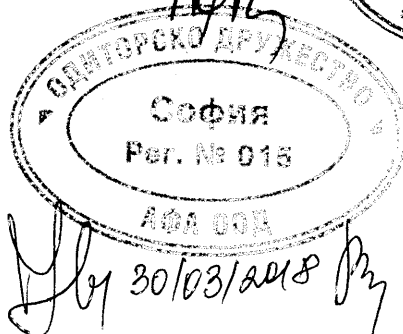
СПИДИ АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2017 година

	Приложения	2017 BGN'000	2016 BGN'000
Приходи	19	102,811	94,576
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	20	4,553	3,988
Разходи за материали и консумативи	21	(5,948)	(6,108)
Разходи за външни услуги	22	(56,301)	(52,846)
Разходи за персонала	23	(25,333)	(22,102)
Разходи за амортизация	3, 4	(8,050)	(7,171)
Други разходи	24	(2,252)	(1,473)
Печалба от оперативна дейност		9,480	8,864
Финансови приходи	25	407	518
Финансови разходи	26	(571)	(800)
Финансови приходи/(разходи), нетно		(164)	(282)
Печалба преди данъци		9,316	8,582
Разход за данък върху печалбата	27	(966)	(849)
Нетна печалба за годината		8,350	7,733
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат</i>			
<i>рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи			
	14	4	(13)
<i>Компоненти, които могат да бъдат</i>			
<i>рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
		4	(13)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци			
		4	(13)
Общо всеобхватен доход за годината		8,354	7,720
Нетна печалба на акция	BGN 28	1.56	1.45

Приложените пояснителни бележки от 5 до 63 са неразделна част от финансовите отчети.

Изпълнителен директор:
Валери Мектупчиян

Главен счетоводител:
Стефка Левиджова

СПИДИ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината завършваща на 31 декември 2017 година

	Приложения	
	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	124,990	129,048
Плащания към доставчици	(75,957)	(80,679) *
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(24,336)	(21,526)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(8,473)	(7,366)
Платени данъци върху печалбата	(784)	(850)
Други постъпления/(плащания), нетно	3,218	(102)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	18,658	18,525
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Плащания за покупка на машини и оборудване	(4,044)	(6,909)
Постъпления от продажба на машини и оборудване	304	547
Покупка на нематериални активи	(309)	(505) *
Предоставени заеми на свързани лица	(2,382)	(2,739)
Възстановени заеми, предоставени на свързани лица	615	-
Получени лихви по предоставени заеми на свързани лица	480	-
Получени дивиденди от дъщерни дружества	34	254
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(5,302)	(9,352)
Парични потоци от финансова дейност		
Плащания по финансов лизинг	(5,838)	(5,110)
Постъпления от дългосрочни банкови заеми	2,503	4,381
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(2,456)	(1,578)
Постъпления по заем от свързани лица	400	190 *
Изплащане на заем от свързани лица	(400)	(190) *
Платени лихви и такси по получени заеми	(214)	(404)
Изплатени дивиденди	(6,030)	(6,019)
Постъпления от увеличение на основния капитал с парични вноски	42	-
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(11,993)	(8,730)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	1,363	443
Нетен ефект от промяна на валутни курсове	(81)	(64)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	6,011	5,632
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	7,293	6,011

Приложенията пояснителни бележки от 5 до 63 са неразделна част от финансовите отчети.

Изпълнителен директор:

Валери Милчиан
 *рекламация (Приложение № 2.3)

Главен счетоводител:

Стефка Левиджова

София
 Рег. № 015
 АФА 008
 30/03/2018

СПИДИ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

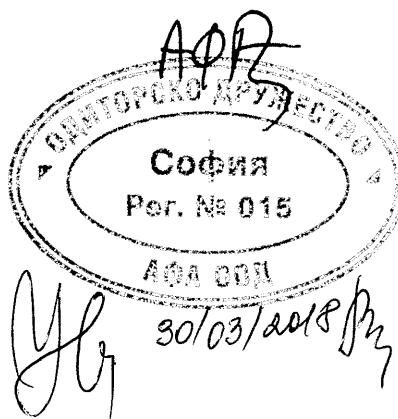
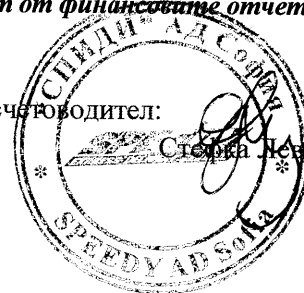
за годината завършваща на 31 декември 2017 година

Приложение	Основен капитал BGN'000	Премиен резерв BGN'000	Законови резерви BGN'000	Неразпределена печалба BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо на 1 януари 2016 година	5,336	19,565	534	19,791	45,226
Промени в собствения капитал за 2016 година					
Разпределение на печалбата за:	-	-	-	(6,029)	(6,029)
* резерви	-	-	-	-	-
* дивиденди	-	-	-	(6,029)	(6,029)
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	7,720	7,720
* нетна печалба за годината	-	-	-	7,733	7,733
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	(13)	(13)
Салдо на 31 декември 2016 година	11 5,336	19,565	534	21,482	46,917
Промени в собствения капитал за 2017 година					
Емисия на акции	42	-	-	-	42
Разпределение на печалбата за:	-	-	4	(6,034)	(6,030)
* резерви	-	-	4	(4)	-
* дивиденди	-	-	-	(6,030)	(6,030)
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	8,354	8,354
* нетна печалба за годината	-	-	-	8,350	8,350
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	4	4
Салдо на 31 декември 2017 година	11 5,378	19,565	538	23,802	49,283

Приложените пояснителни бележки от 5 до 63 са неразделна част от финансовите отчети.

Изпълнителен директор:
Валери Мектупчиян

Главен счетоводител:
Стефана Пениджова

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Спиди АД (Дружеството) е акционерно дружество, регистрирано с дело № 1455/2005 година от Софийски градски съд в съответствие с Търговския закон на Република България с ЕИК 131371780.

Седалището и адресът на управление на дружеството е град София, ул. Самоковско шосе 2Л, Търговски център Боила.

1.1. Предмет на дейност

Основната дейност на дружеството включва главно предоставяне на куриерски услуги, за което е получило Удостоверение № 0062/03.11.2009 г. от Комисия за регулиране на съобщенията, както и спедиторска дейност, обработка, складиране и дистрибуция на документи, стоки и товари, вътрешен и международен транспорт и всякакви други дейности, незабранени със закон.

1.2. Собственост и управление

Спиди АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа и е регистрирано на Българската фондова борса на 12.11.2012 г.

Разпределението на акционерния капитал на дружеството е оповестен в Приложение № 11.1.

Крайният собственик /44.59 %/ на Дружеството е Валери Харутюн Мектупчиян.

Дружеството има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове.

Ръководството на дружеството в лицето на Съвета на директорите има следния състав към 31.12.2017 г.:

1. Валери Харутюн Мектупчиян	Председател
2. Георги Иванов Глогов	Член
3. Данаил Василев Данаилов	Член
4. Авак Степан Терзиян	Член
5. Седрик Фавр-Лорен	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Валери Харутюн Мектупчиян.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

Одитният комитет има следния състав:

1. Емил Василев	Председател
2. Христо Грозданов	Член
3. Теодора Кантулис	Член

Към 31.12.2017 г. средно – списъчният брой на персонала в дружеството за 2017 г. е 1,128 работници и служители (31.12.2016 г.: 1,086).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2014-2017 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2014	2015	2016	2017
БВП в млн. лева	83,634	88,571	94,130	99,080 *
Реален растеж на БВП	1.3%	3.6 %	3.9%	3.8%*
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	-2.0%	-0.9%	-0.5%	1.8%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.47	1.76	1.77	1.71
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.61	1.80	1.86	1.63
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.01	0.00	0.00
Безработица (в края на годината)	10.7%	10.0%	8.0%	7.1%

- *Прогноза на БНБ за 2017 г., източник: БНБ;

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО**2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет**

Индивидуалният финансов отчет на СПИДИ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – приет от ЕК) – признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а) временни разлики възникват независимо дали балансовата стойност на актива е по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие би трябвало да прецени при определянето на своите бъдещи данъчни печалби

дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи, то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи.

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци – относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) промени в резултат на непарични транзакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2017 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизирана и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория –

с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). *Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането* – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. *Фаза 3 Методология на определяне на обезценката* – промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапа са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно – при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. Ефектите от направените от него анализи и предварителни преизчисления и рекласификации са оповестени в Приложение № 33

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни. (Приложение № 33);
- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти, свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новия стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги – отграничаемост от останалите поети ангажименти по

договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения (а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги, (б) за идентифициране дали дружество е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги, и (в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ефектите от направените от него анализи и предварителни преизчисления и рекласификации са оповестени в Приложение № 33. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 15 и да не преизчислява сравнителните данни.

- *МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за лизинга – МСС 17. а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизинга при лизингополучателите – за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив под формата на „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита финансов пасив за задължението по тези договори. Това е и съществената промяна спрямо текущата отчетна практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика; б) При лизингодателите няма да има съществени промени и те ще продължат да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт МСС 17 – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, следва да се направи и от тяхна страна един по-подробен анализ на условията на договорите и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за рекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ефектите от направените от него анализи и предварителни преизчисления и рекласификации са оповестени в Приложение № 33. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителните данни.
- *Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) – подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за*

годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяванията по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда на МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности, с изключение на обобщената финансова информация; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1 по отношение на МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата следва да бъде правен на ниво индивидуална инвестиция в асоциирано или съвместно дружество, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

- *КРМСФО 22 – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат първо немонетарен актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или немонетарно задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби). При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. След това разяснението уточнява, че при първоначалното признаване на съответния актив, разход или приход, в резултат на транзакция по авансово плащане/получаване или на серията от транзакции от плащания/получаване в чуждестранна валута, датата на транзакцията е датата на първоначалното признаване на немонетарния актив или пасив (при еднократно плащане/получаване) или е датата на всяко плащане/получаване. Това тълкувание може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага.
- *КРМСФО 23 (променен) Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС 12 когато са налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране отделно; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизползваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизползваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третира промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други.

- *МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи на негативни компенсации при предсрочно погасяване и модификации на финансови пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – приет от ЕК).* Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо от наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице, когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, инициирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане, и при полза от по-ранно плащане. Също така съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци” съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност, е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент.
- *МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).* Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират по същество „бизнес” или не по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес” инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес”, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.
- *Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) – подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; б)

поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС 12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23.

Допълнително, за посочените по-долу променени стандарти, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт не е приложим за дейността на дружеството.
- *МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Тези промени уточняват три основни въпроса: (а) третирането на условията и ефектите, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират така, както биха се отчетели без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.
- *МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Тази промяна не е приложима за дейността на дружеството.
- *МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер на имоти, вкл. такива в процес на изграждане и/или реконструкция и преустройство, към и от категория „инвестиционни имоти“. Такива трансфери са допустими, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти и когато са налице доказателства за смяната в употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.
- *МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна уточнява, че предприятието следва да

прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка, относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.26.

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран годишен финансов отчет за 2017 г. в съответствие с МСФО за 2017 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно до 30.04.2018 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

През 2017 г. ръководството на дружеството е направило промяна във формата на финансовия отчет с цел постигане на по-добро представяне и оповестяване на отделните показатели и спецификата в тях. Сравнителните данни за 2017 г. са рекласифицирани и/или прегрупирани съгласно новия формат и основните включват:

В отчета за финансовото състояние:

- представяне на платените аванси за придобиване на машини и оборудване и нематериални активи, съответно като „машини и оборудване” и „нематериални активи” вместо като „търговски вземания”;
- представяне на разчетите със свързани лица към съответната балансова позиция, отразяваща тяхната икономическа същност вместо в отделна позиция и допълнително оповестяване към приложенията на финансовия отчет;

- представяне на задълженията към доверители към „други текущи задължения”, вместо към „търговските задължения”;
- представяне на задълженията към персонала в отделна балансова позиция вместо към „други текущи задължения”;
- представяне на задълженията по получени заеми и задълженията по финансов лизинг в една балансова позиция „лихвоносни задължения”.

В отчета за паричните потоци:

- рекласифициране на плащанията за придобиване на нематериални активи;

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си (“функционална валута”).

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Българският лев е фиксиран към еврото (EUR) в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1, посредством механизма на валутния съвет, въведен в Република България от 1 януари 1999 г.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третираат като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Машини и оборудване

Машините, оборудването и транспортните средства (дълготрайни материални активи) се отчитат първоначално по цена на придобиване, включваща покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи, необходими за привеждането на актива в настоящия му вид и местонахождение.

Последващото оценяване на дълготрайните материални активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загубите от обезценка.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с дълготрайни материални активи, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Активите се амортизират от датата, на която те са на разположение за употреба. Амортизацията се начислява на база на линейния метод върху оценения полезен живот на активите, с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, както следва:

• Машини и оборудване	от 5 до 10 години
• Компютърни системи и телефони	от 3 до 5 години
• Транспортни средства	от 5 до 7 години
• Стопански инвентар	6.7 години

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се прегледат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на машините, оборудването и транспортните средства подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на дълготрайните материални активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.6. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Те се амортизират по линейния метод за срок от 5 до 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7. Инвестиции в дъщерни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции/или дялове в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.9. Материални запаси

В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализируема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализируема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи за довършване и продажба.

При употребата на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответния приход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

За индикатори на наличието на основание за обезценка се считат значими финансови затруднения на клиент, обявяване в несъстоятелност, закъснение в плащането или неплащане въобще. Сумата на обезценката е разликата между балансовата и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на паричните потоци, дисконтирана с ефективния лихвен процент.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват до степента, до която балансовата стойност на актива не превишава неговата амортизирана стойност към датата на възстановяване. Възстановяването на загубата от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой и пари по банкови сметки и други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с първоначален падеж от 3 месеца и по-малко.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с оборотни кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.12. Акционерен капитал и резерви

Издадените обикновени акции са класифицирани като акционерен капитал, който е представен по номиналната си стойност съгласно съдебното решение за регистрация на Дружеството.

Спиди АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на Дружеството за изпълнение на техните вземания към него.

Съгласно изискванията на Търговския закон и приетия Устав, дружеството образува фонд Резервен, който набира средства от следните източници:

- 1/10 част от печалбата, докато средствата във фонда достигнат 1/10 от капитала или по-голяма част от капитала, определена от Общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им – премиен резерв;
- други източници по решение на едноличния собственик на капитала.

Средствата на фонд Резервен могат да се използват само за:

- покриване на годишната загуба;
- покриване на загуби от минали години;
- когато средствата от фонд Резервен надхвърлят 1/10 от капитала, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване на капитала.

Премийните резерви включват премии, получени при емитирането на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби от предходни години и непокрити загуби от предходни години.

Разпределението на дивиденди на акционерите на дружеството се признава като задължение във финансовите отчети на дружеството в периода, в който е одобрено от акционерите на дружеството.

2.13. Нетна печалба или загуба на акция

Нетната печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.14. Търговски и други задължения

Търговски задължения са задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като текущи задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година или по-малко (или нормалния цикъл на стопанската дейност е по-дълъг), ако случаят не е такъв, те се представят като нетекущи задължения.

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.15. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.16. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.17. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.18. Доходи на наети лица

Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

*Дългосрочни доходи при пенсиониране**Планове с дефинирани вноски*

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) .

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на

прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.19. Данък върху печалбата

Дължимите данъци се изчисляват в съответствие с българското законодателство, като се отчита ефектът на текущите данъци и отсрочените данъци. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10%.

Текущите данъци върху печалбата се изчисляват на база облагаема печалба за данъчни цели, като за това финансовият резултат се преобразува в съответствие с българското данъчно законодателство.

Данъчният ефект, свързан със сделки и събития, отчетени като приходи или разходи, също се отчита в отчета за всеобхватния доход. Данъчният ефект, свързан със сделки и събития, отчетени директно в собствения капитал, също се отнася директно в собствения капитал.

Отсрочените данъци се изчисляват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет, като се използва балансовият метод. За определяне на отсрочените данъци са използвани данъчните ставки, очаквани да бъдат ефективни при тяхното бъдещо реализиране.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба или загуба.

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която активите да се реализират.

Към 31.12.2017 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2018 г., която е в размер на 10% (31.12.2016 г.: 10%).

2.20. Провизии

Провизии се отчитат, когато възникне настоящо съдебно, конструктивно или нормативно задължение за Дружеството, в резултат на минали събития, когато се очаква да възникнат изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може достатъчно точно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения.

Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

Провизиите се оценяват по настоящата стойност на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на задълженията използвайки дисконтов процент преди данъци, който отразява текуща пазарна оценка на рисковете, свързани със задължението.

2.21. Класификация на финансови активи и финансови пасиви

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания”. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база

ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществуващо и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва

2.22. Приходи

Приходите се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, работи и други данъци върху продажбите или мита. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на материали и стоки

Приходите от продажби на стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към датата на баланса. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършените разходи подлежат на възстановяване.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават при начисляването на лихвите (като се използва методът на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансовия инструмент до балансова стойност на финансовия актив).

Приходи от дивиденди

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

Финансови приходи

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, нетна печалба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута, дивиденди.

2.23. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансови разходи

Финансовите разходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута

2.24. Оценяване по справедлива стойност

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност, както на финансови инструменти, така и на нефинансови позиции. Стандартът не е приложим за операциите с плащане на базата на акции, попадащи в обхвата на МСФО 2 "Плащане на базата на акции", лизинговите операции в рамките на обхвата на МСС 17 "Лизинг", както и по отношение на оценките, които имат някои сходства с оценяването по справедлива стойност, но не представляват такова - като оценката по нетна реализируема стойност в МСС 2 "Материални запаси" или по стойността в употреба в МСС 36 "Обезценка на активи".

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

2.25. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Дружеството, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на дружеството), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството, вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация.

Дружеството е определило един единствен сегмент на отчитане – куриерски услуги.

2.26. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка и капитализиране на нематериални активи

Дружеството текущо разработва нови модули и прави промени в поддръжката на съществуващите функционалности на информационната си система. Самият процес на доразработване включва изпълнението на редица специфични работи от ИТ експерти. Процесът на счетоводна преценка кои и каква част от направените разходи по информационната система отговарят на условията за „разработване” и следва да бъдат капитализирани и кои са по същество по-скоро „поддръжка” и следва да бъдат отчетени в текущите разходи, е базиран на експертни преценки. В него участват ИТ специалисти и счетоводни специалисти, които извършват периодични оценки на работата по вид, обхват, съдържание, цели, времеви хоризонт за използваемост и ползи на резултата и др.под. Тези оценки се базират на експертни анализи на изготвената информация за вложени човечески ресурси и характера на работата, допусканията при разпределението им по отделни видове дейности и модули (Приложение № 4).

Лизинг

Съгласно МСС 17 Лизинг ръководството класифицира лизинговите договори за машини, оборудване и транспортни средства като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция е комплексна и ръководството преценява приоритетните критерии и същностното съдържание на сделката, за да се определи дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка.

След 90 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. Търговските вземания на дружеството включват много на брой и не големи по размер суми. Ръководството е приело следната политика за определяне на приблизителната оценка за загуби от съмнителни вземания: забава в плащането над 90 дни – 25% обезценка, над 180 дни – 50% и над 365 дни – 100%.

3. МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Машини и оборудване	Транспортни средства	Компютърна техника	Подобрения на наети активи	Други	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
31 декември 2016 година						
Балансова стойност в началото на периода	463	15,086	1,791	2,232	1,714	21,286
Придобити	2,418	5,674	861	512	3,628	13,093
Отписани	(50)	(2,580)	-	-	-	(2,630)
Разходи за амортизация	(281)	(4,814)	(634)	(546)	(385)	(6,660)
Отписана амортизация	50	2,033	-	4	-	2,087
Балансова стойност в края на периода	2,600	15,399	2,018	2,202	4,957	27,176
31 декември 2016 година						
Отчетна стойност	4,342	31,806	7,000	4,248	6,185	53,581
Натрупана амортизация	(1,742)	(16,407)	(4,982)	(2,046)	(1,228)	(26,405)
Балансова стойност	2,600	15,399	2,018	2,202	4,957	27,176
31 декември 2017 година						
Балансова стойност в началото на периода	2,600	15,399	2,018	2,202	4,957	27,176
Придобити	366	5,198	402	115	447	6,528
Отписани	-	(1,567)	(2,261)	-	(9)	(3,837)
Разходи за амортизация	(414)	(5,249)	(711)	(552)	(514)	(7,440)
Отписана амортизация	-	1,429	2,261	-	5	3,695
Балансова стойност в края на периода	2,552	15,210	1,709	1,765	4,886	26,122
31 декември 2017 година						
Отчетна стойност	4,708	35,437	5,140	4,363	6,623	56,271
Натрупана амортизация	(2,156)	(20,227)	(3,431)	(2,598)	(1,737)	(30,149)
Балансова стойност	2,552	15,210	1,709	1,765	4,886	26,122

	31.12.2017 BGN'000	31.12.2016 BGN'000
Другите дълготрайни материални активи включват:		
Автоматични пощенски станции	915	641
Инвентар и други ДМА	2,189	2,384
Активи в процес на придобиване, в т.ч.	1,782	1,932
<i>Разходи за закупуване на автоматични пощенски станции</i>	1,510	1,866
<i>Предоставени аванси</i>	213	64
<i>Други разходи за придобиване на машини и оборудване</i>	59	2
Общо	4,886	4,957

Към 31 декември стойността на машините и оборудването включва и:

o техническо оборудване с балансова стойност в размер на 364 х.лв. (31.12.2016 г.: 556 х.лв.), закупено по договор за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.” (Приложение № 13);

○ машини и оборудване с балансова стойност в размер на 109 х.лв. (31.12.2016 г.: няма), закупено по договор за финансиране по оперативна програма „Развитие на човешките ресурсни” 2014 – 2020” (Приложение № 13).

Финансов лизинг

Към 31.12.2017 г. активи с балансова стойност 13,460 х.лв. са придобити по договори за финансов лизинг (31.12.2016 г.: 16,635 х.лв.) и включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Автомобили	12,140	14,257
Оборудване и техника	1,320	2,378
Общо	13,460	16,635

Други данни

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се ползват в дейността на дружеството към 31.12.2017 г. е в размер 8,250 х.лв. (31.12.2017 г.: 7,610 х.лв.).

Към 31.12.2017 г. върху машини и оборудване с балансова стойност в размер на 1,877 х.лв. (31.12.2016 г.: 2,232 х.лв.) е учреден залог за обезпечение на получени банкови заеми (Приложение № 12).

4. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Програмни продукти	Активи в процес на придобиване	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
31 декември 2016 г.			
Балансова стойност в началото на годината	2,277	685	2,962
Придобити	192	373	565
Трансфер	143	(143)	-
Отписани	(109)	-	(109)
Разходи за амортизация	(511)	-	(511)
Балансова стойност в края на годината	1,992	915	2,907
31 декември 2016 г.			
Отчетна стойност	5,490	915	6,405
Натрупана амортизация	(3,498)	-	(3,498)
Балансова стойност	1,992	915	2,907
31 декември 2017 г.			
Балансова стойност в началото на годината	1,992	915	2,907
Придобити	228	78	306
Трансфер	289	(289)	-
Разходи за амортизация	(610)	-	(610)
Балансова стойност в края на годината	1,899	704	2,603
31 декември 2017 г.			
Отчетна стойност	6,159	704	6,863
Натрупана амортизация	(4,260)	-	(4,260)
Балансова стойност	1,899	704	2,603

Към 31 декември стойността на нематериалните активи включва програмни продукти с балансова стойност в размер на 979 х.лв. (31.12.2016 г.: 1,392 х.лв.), закупени по договор за

финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.” (Приложение № 13).

Нематериалните активи в процес на придобиване към 31 декември включват предоставени аванси за разработването на нов онлайн модул за обслужване на клиенти и ВІ система за управление в размер на 626 х.лв. (31.12.2016 г.: 626 х.лв.) и разходи за разработване на допълнителни приложения и модули към софтуера за управление на куриерската дейност в размер на 78 х.лв. (31.12.2016 г.: 289 х.лв.).

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, които се използват в дейността на дружеството към 31.12.2017 г. е в размер 2,409 х.лв. (31.12.2016 г.: 2,409 х.лв.).

5. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Инвестициите на дружеството в дъщерни предприятия са както следва:

	31.12.2017	% на	31.12.2016	% на
	BGN'000	собственост	BGN'000	собственост
Спиди ЕООД	982	100%	982	100%
Геопост България ЕООД	8,165	100%	8,165	100%
ДПД Румъния АД	17,300	100%	17,300	100%
Общо	26,447		26,447	

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

Дъщерно дружество	Дата на придобиване	Основна дейност
Спиди ЕООД	13.06.2011 г.	Пощенски и куриерски услуги
Геопост България ЕООД	21.11.2014 г.	Пощенски и куриерски услуги
ДПД Румъния АД	21.11.2014 г.	Пощенски и куриерски услуги

Дъщерните дружества не са имали промяна в основна дейност след придобиването им.

Към 31 декември 2017 г. върху търговските предприятия на Геопост България ЕООД и ДПД Румъния АД е учреден особен залог като обезпечение по договор за банков заем (Приложение 12).

6. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Машини и оборудване	(32)	(3)	(66)	(6)
Общо пасиви по отсрочени данъци	(32)	(3)	(66)	(6)
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	1,793	179	1,090	109
Обезценка на вземания	807	81	922	92
Дългосрочни задължения към персонала за пенсиониране	63	6	43	4
Общо активи по отсрочени данъци	2,663	266	2,055	205
Нетни активи по отсрочени данъци върху печалбата	2,631	263	1,989	199

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Движението в отсрочените данъчни активи и пасиви е представено по-долу:

	<i>Салдо на 1 януари 2017 г.</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината)</i>	<i>Салдо на 31 декември 2017 г.</i>
	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отсрочени данъчни (пасиви)/активи			
Машини и оборудване	(6)	3	(3)
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	109	70	179
Обезценка на вземания	92	(11)	81
Дългосрочни задължения към персонала за пенсиониране	4	2	6
Общо	199	64	263

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на</i>	<i>Признати в</i>	<i>Салдо на</i>
	<i>1 януари 2016</i>	<i>отчета за</i>	<i>31 декември</i>
	<i>г.</i>	<i>всеобхватен</i>	<i>2016 г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>доход (в</i>	<i>BGN '000</i>
		<i>печалбата или</i>	
		<i>загубата за</i>	
		<i>годината)</i>	
Машини и оборудване	-	(6)	(6)
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	99	10	109
Обезценка на вземания	82	10	92
Дългосрочни задължения към персонала за пенсиониране	-	4	4
Други	1	(1)	-
Общо	182	17	199

7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Материали	153	287
Гориво	108	159
Общо	261	446

8. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Вземания от клиенти	12,933	11,604
Обезценка	(807)	(922)
Вземания от клиенти, нетно	12,126	10,682
<i>в т.ч. вземания от свързани лица (Приложение № 29)</i>	<i>1,349</i>	<i>931</i>

В сумата на вземанията от клиенти са включени начислени суми в размер на 7,181 х. лв. (31.12.2016 г.: 6,601 х.лв.) представляващи вземания по предоставени през м. декември услуги, фактурирани през м.януари на следващата отчетна година.

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 7 до 40 дни.

Дружеството е определило обичаен период от 90 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка.

Ръководството преценява събираемостта като анализира дните на просрочие на вземанията и взема решение относно начисляването на обезценка.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
до 30 дни	9,226	7,321
от 31 до 60 дни	597	-
Общо	9,823	7,321

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания е както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
до 30 дни	1,088	1,620
от 31 до 90 дни	485	1,130
от 90 до 180 дни	390	202
от 181 до 365	20	-
над 365 дни	115	164
Общо	2,098	3,116

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания е както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
от 91 до 180 дни	136	78
от 181 дни до 365 дни	106	217
над 365 дни	770	872
обезценка	(807)	(922)
Общо	205	245

Движението на коректива за обезценка е както следва:

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
В началото на годината	922	820
Начислена обезценка	70	750
Възстановена обезценка	-	(432)
Отписана обезценка	(185)	(216)
В края на годината	807	922

9. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Вземания по платени суми от името на свързани лица (Приложение № 29)	1,192	-
Предплатени разходи	901	826
Вземания от доверители	601	60
Предоставени депозити	673	726
в т.ч. на свързани лица (Приложение № 29)	17	-
Вземания по договор за финансиране	298	-
Вземания по платени суми от името на трети лица	159	-
Предоставени аванси на доставчици	19	438
в т.ч. на свързани лица (Приложение № 29)	-	69
Корпоративен данък	-	69
Други вземания	2	13
Общо	3,845	2,132

Предплатените разходи включват платени застраховки на имущество и за куриерски пратки в размер на 665 х.лв. (31.12.2016 г.: 826 х.лв.), предплатени разходи за абонаментна поддръжка в размер на 177 х.лв. (31.12.2016 г.: няма) и други в размер на 59 х.лв. (31.12.2016 г.: няма).

Вземанията от доверители към 31 декември включват 353 х.лв. събрани от подизпълнители суми по наложени платежи във връзка с международни пратки (31.12.2016 г.: няма) и 248 х.лв. вземания, възникнали във връзка с направени безкасови плащания от клиенти с банкови карти (31.12.2016 г.: 60 х.лв.).

Предоставените депозити към 31 декември са по договори за наем на офиси и помещения.

Вземанията по договор за финансиране са по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014 – 2020 по процедура „Добри и безопасни условия на труд”. Изпълнението на проекта е приключило през м. ноември 2017 г., а безвъзмездната помощ е получена през м. март 2018 г. (Приложение № 13).

Вземанията за корпоративен данък представляват надплатени авансови вноски през годината.

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Парични средства в трезори	4,571	2,645
Парични средства в разплащателни сметки	2,570	3,125
Парични средства в брой	152	236
Ваучери за храна	-	5
Общо	7,293	6,011

Паричните средства са деноминирани в следните валути: в лева – 6,965 х.лв., румънски леи – 40 х.лв. и евро – 288 х.лв. (31.12.2016 г.: в лева – 5,744 х.лв., румънски леи – 262 х.лв. и евро – 5 х.лв.).

11. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

11.1 АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ

Към 31.12.2017 г. регистрираният капитал на дружеството се състои от 5,377,619 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на дружеството.

	2017	2016
	Брой акции	Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	5,335,919	5,335,919
Брой издадени и напълно платени акции	41,700	-
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	5,377,619	5,335,919

Списъкът на основните акционери на дружеството е както следва:

	31.12.2017		31.12.2016	
	Брой акции	%	Брой акции	%
Спиди Груп АД	3,500,367	65.09%	3,544,367	66.42%
GeoPost SA, France	1,333,979	24.81%	1,333,979	25.00%
Други физически и юридически лица	543,273	10.10%	457,573	8.58%
Общо	5,377,619	100.00%	5,335,919	100.00%

На 03.07.2017 г. е вписано увеличение на акционерния капитал от 5,335,919 лв. на 5,377,619 лв. с издаването на 41,700 нови обикновени, поименни, безналични акции, всяка една с право на 1 глас, номинална стойност 1 лв. и емисионна стойност 1 лв. Увеличението е извършено по реда на чл. 112, ал. 3 от ЗППЦК. Решението за увеличението на капитала е взето от Общото събрание на акционерите на 14.12.2016 г., а право да запишат акции имат единствено лица, които към датата на решението за увеличаване на капитала са членовете на управителния орган (само неизпълнителни членове, които получават възнаграждение за дейността си) и/или служители на дружеството, отговарящи на определени кумулативно критерии, в т.ч. да заемат длъжност, попадаща в трите най-високи нива на организационната структура на Дружеството, минимум тригодишен трудов стаж в структурата на Дружеството и участие в ключови за развитието на дейността проекти.

11.2 РЕЗЕРВИ

	31.12.2017 BGN'000	31.12.2016 BGN'000
Премиен резерв	19,565	19,565
Законови резерви	538	534
Общо	20,103	20,099

Премийният резерв на дружеството в размер на 19,565 х. лв. е формиран от постъпленията, получени в допълнение към номиналната стойност на издадените през 2014 г. акции с емисионната стойност на една акция 23 лв.

Законовите резерви са образувани в резултат от заделянето на 10% от остатъчната печалба съгласно изискванията на Търговския Закон и решение на Общото събрание на акционерите. Съгласно законовите изисквания законовият резерв следва да достигне минимум 10% от стойността на регистрирания капитал. Тези резерви не са разпределяеми.

11.3 НЕРАЗПРЕДЕЛЕНА ПЕЧАЛБА

Движението на *неразпределената печалба* е както следва:

	2017 BGN '000	2016 BGN '000
Салдо на 1 януари	21,482	19,791
Нетна печалба за годината	8,350	7,733
Разпределение на печалбата за дивиденди	(6,030)	(6,029)
Актюерски загуби от последващи оценки (нетно от данък)	4	(13)
Разпределение за резерви	(4)	-
Салдо на 31 декември, в т.ч.	23,802	21,482
<i>неразпределена печалба</i>	<i>15,452</i>	<i>13,749</i>
<i>текуща печалба за годината</i>	<i>8,350</i>	<i>7,733</i>

12. ЛИХВОНОСНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Лихвоносните задължения към 31 декември включват:

	31.12.2017 BGN'000	31.12.2016 BGN'000
Задължения по финансов лизинг	13,100	14,392
Дългосрочни банкови заеми	8,932	8,883
Общо	22,032	23,275
<i>нетекущи задължения</i>	<i>13,531</i>	<i>15,744</i>
<i>текущи задължения</i>	<i>8,501</i>	<i>7,531</i>

12.1 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Дружеството е придобило по договор за финансов лизинг машини, компютри, транспортни средства и оборудване.

Към 31 декември задълженията на дружеството по договори за финансов лизинг са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Задължения по финансов лизинг		
- над 1 година	7,611	8,759
- до 1 година	5,489	5,633
Общо	13,100	14,392

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в последната година от срока на лизинга.

12.2 ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Към 31 декември задълженията по получени банкови заеми са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Дългосрочна част	5,920	6,985
Краткосрочна част	3,012	1,898
*главница	3,004	1,891
* лихви	8	7
Общо	8,932	8,883

Условията при които са сключени банковите заеми са както следва:

Инвестиционен кредит 1 по договор от 21.11.2014 г.

- Разрешен размер: 705 х.лв.
- Краен срок на погасяване: 20.02.2018 г.
- Обезпечение: Залог върху машини и оборудване (Приложение № 3);
Вземания по договор за финансиране с Министерство на Икономиката (Приложение № 13)
Залог по реда на ЗДФО.
- Задължение към 31.12.2017 г.: 39 х. лв. главница
- Задължение към 31.12.2016 г.: 274 х.лв. главница

Инвестиционен кредит 2 по договор от 21.11.2014 г.**Транш I**

- Разрешен размер: 5,000 х.лв.
- Краен срок на погасяване: 15.12.2019 г.

Транш II

- Разрешен размер: 5,867 х.лв.
- Краен срок на погасяване: 21.11.2020 г.
- Обезпечение: Залог на търговското предприятие на Геопост България ЕООД (Приложение № 5);
Залог на търговското предприятие на ДПД Румъния АД (Приложение № 5);
Залог върху вземания по договор за заем между Спида АД и ДПД Румъния АД (Приложение № 29)
Залог по реда на ЗДФО
- Задължение към 31.12.2017 г.: 5,167 х.лв., в т.ч. главница 5,164 х.лв. и лихва 3 х.лв.
- Задължение към 31.12.2016 г.: 7,065 х.лв., в т.ч. главница 7,060 х.лв. и лихва 5 х.лв.

Инвестиционен кредит 3 по договор от 24.03.2016 г.

- Разрешен размер: 1,623 х.лв. (830 х. евро)
- Краен срок на погасяване: 24.09.2021 г.;
- Обезпечения: Залог върху машини и оборудване (сортировъчна линия) (Приложение № 3)
Залог на всички настоящи и бъдещи вземания върху всички настоящи и бъдещи разплащателни сметки в банката – кредитодател.
- Задължение към 31.12.2017 г.: 1,220 х.лв., в т.ч. главница 1,218 х. лв. и лихва 2 х.лв. (624 х.евро, в т.ч. главница 623 х. евро и лихва 1 х.евро);
- Задължение към 31.12.2016 г.: 1,544 х.лв., в т.ч. главница 1,542 х.лв. и лихва 2 х.лв. (789 х.евро, в т.ч. главница 788 х. евро и лихва 1 х.евро);

Инвестиционен кредит 4 по договор от 08.06.2017г.

- Разрешен размер: 2,503 х.лв. (1,280 х.евро)
- Краен срок на погасяване: 08.06.2022 г.
- Обезпечения: Залог на търговското предприятие на Геопост България ЕООД (Приложение № 5);
Залог на търговското предприятие на ДПД Румъния АД (Приложение № 5)
Залог по договор за заем между Спида АД и ДПД Румъния АД (Приложение № 29)
Залог по реда на ЗДФО
- Задължение към 31.12.2017 г.: 2,506 х.лв., в т.ч. 2,503 х. лв. главница и 3 х.лв. лихви (1,281 х.евро, в т.ч. 1,280 х.евро главница и 1 х.евро лихви)
- Задължение към 31.12.2016 г.: няма

Допълнително за управление на ликвидния си риск са сключени договори за банкови овърдрафти, по които към 31 декември дружеството няма задължения:

Банков овърдрафт 1 по договор от 18.12.2008 г.

- Разрешен размер: 300 х.лв.
- Срок на погасяване: 30.10.2018 г.
- Обезпечение: Залог по реда на ЗДФО

Банков овърдрафт 2 по договор от 08.06.2017 г.

- Разрешен размер: 2,000 х.лв.
- Срок на погасяване: 30.01.2019 г.
- Обезпечение: Залог по реда на ЗДФО.

Договорените лихвени проценти по кредитите са в диапазона 1М-EURIBOR+1,60% до 3М SOFIBOR + 2,9%.

Съдлъжник по получен инвестиционен кредит 1 е компанията – майка, а по инвестиционен кредит 2, инвестиционен кредит 4 и овърдрафт 2 – две дъщерни дружества.

13. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Дружеството е сключило договор от 03.12.2013 г. с Министерство на Икономиката за финансиране на проект „Въвеждане на иновативен процес за организация и управление на логистични услуги и доставка на технологична инфраструктура и терминали за осигуряване на достъп до платформата на служителите, партньорите и клиентите на “Спиди” АД“ по Оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г. Проектът е приключен на 21.06.2015 г. Проектът включва покупка на хардуер, софтуер, консултантски услуги от инженерно-технически характер на обща стойност 4,084 х.лв. Полученото финансиране е 50% от изразходените средства по проекта, а именно 2,042 х. лв. (Приложение № 3 и Приложение № 4)

Дружеството е сключило договор от 05.06.2017г. с Министерство на труда и социалната политика за финансиране по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“. Проектът включва финансиране на текущи разходи и покупка на машини и оборудване за осигуряване на добри и безопасни условия на труд и повишаване качеството на работните места покупка на обща стойност 373 х.лв. Финансирането е в размер на 80% от изразходените средства по проекта - 299 х. лв. Изпълнението на проекта е приключено на 05.11.2017 г. Окончателното верифициране на разходите от управляващия орган е през м. март 2018 г. (Приложение № 3)

Към 31 декември получените финансираня са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Дългосрочна част	439	671
Краткосрочна част	320	302
Общо	759	973

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние и е представена като „правителствени финансираня“ в групата на текущите пасиви.

14. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала към 31 декември включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Променливи възнаграждения на Съвета на директорите (Приложение № 29), платими след 12 месеца	85	45
Задължения към персонала при пенсиониране	72	56
Общо	157	101

Задълженията към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към 31.12.2017 г. при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест brutни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на дългосрочните си задължения към персонала дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала е както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	56	-
Разход за текущ стаж	20	18
Разход за лихви	1	1
Разход за минал стаж	-	26
Плащания през годината	(1)	(2)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч. : <i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	(4)	13
<i>Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	4	2
<i>Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	(8)	11
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	72	56

Начислените суми за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране в отчета за всеобхватния доход включват:

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Разход за текущ стаж	20	18
Разход за лихви	1	1
Разходи за минал стаж	-	26
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 23)	21	45

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.:		
<i>Актюерски печалби от промени във финансовите предположения</i>	4	2
<i>Актюерски (загуби)/печалби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	(8)	11
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 12.3)	(4)	13
Общо	17	58

При определяне на сегашната стойност към 31.12.2017 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ, за общата смъртност на населението на България за периода 2014 г. – 2016 г.;
- степени на оттегляне на персонала – вероятността за напускане или предстоящо съкращаване с нормално разпределение NORMDIST (време до пенсия; 13; 5; 1). Тази вероятност е приложена към съществуващата структура на персонала, съобразно разпределението на лицата по пол и възраст към момента на извършване на оценката;
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 2\%$ (2016 г.: $i = 2.5\%$). Той се основава на доходността на емисиите дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет).
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период от 2017 г. до 2018 г. – 5% и всяка следваща година (2016 г.: 5%).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, на дисконтовата норма и на текучеството върху задълженията за дългосрочни доходи при пенсиониране към 31.12.2017 т. е както следва:

	<u>Увеличение</u>	<u>Намаление</u>
	BGN'000	BGN'000
Изменение на ръста на заплатите	5	(5)
Изменение на дисконтовата норма	(8)	9
Изменение в текучеството	(10)	11

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 32.86 години (2016 г.: 33.6 години).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите 5 години е 16 х.лв., в т.ч. за 2018 г. няма очаквани плащания (2016 г.: 6 х.лв., в т.ч. за 2017 г. 1 х.лв.).

15. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към 31 декември търговските задължения включват:

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	BGN'000	BGN'000
Търговски задължения към трети лица	3,246	3,634
<i>в т.ч. задължения към куриери и SPS партньори и агенти</i>	285	249
Търговски задължения към свързани лица	1,498	1,723
Общо	4,744	5,357

Задълженията към доставчици са безлихвени в лева и евро и са възникнали по повод доставка на активи и услуги. Дружеството има кредитен период по своите задължения към доставчиците в рамките на договореното отложено плащане, което обичайно е от 7 до 30 дни (2016 г.: от 7 до 30 дни).

16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	2,937	2,190
<i>текущи задължения</i>	1,693	1,373
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	1,096	767
<i>променливи възнаграждения на Съвета на директорите (Приложение № 29)</i>	148	50
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	723	668
<i>текущи задължения</i>	510	523
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	213	145
Общо	3,660	2,858

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN '000	BGN '000
Данък върху добавена стойност	1,012	789
Данъци върху доходите на физическите лица	303	291
Корпоративен данък	177	-
Данъци върху разходите	70	14
Общо	1,562	1,094

До датата на издаване на настоящия отчет са извършени ревизии и проверки както следва:

- по ДДС – до 31.03.2013 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2012 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.03.2012 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

18. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Задължения към доверители	5,636	2,618
<i>в т.ч. свързани лица</i>	<i>123</i>	<i>-</i>
Депозити от членовете на СД	110	110
Задължения за дивиденди	5	5
Други задължения	13	33
Общо	5,764	2,766

19. ПРИХОДИ

Приходите от продажби на дружеството включват:

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Приходи от куриерски услуги	99,811	92,906
Приходи от универсална пощенска услуга	2,224	1,150
Приходи от комисионни по парични преводи	776	520
Общо	102,811	94,576

20. ДРУГИ ДОХОДИ/(ЗАГУБИ) ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Приходи от наем на МПС и други	3,130	2,715
Приходи от застрахователни обезщетения	373	399
Приходи от финансираня по европейски проекти (Приложение № 13)	513	314
Приходи от неустойки	137	100
<i>Приходи от продажба на дълготрайни активи</i>	<i>207</i>	<i>1,945</i>
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	<i>(110)</i>	<i>(1,728)</i>
Печалба от продажба на дълготрайни активи	97	217
<i>Приходи от продажба на гориво</i>	<i>492</i>	<i>781</i>
<i>Отчетна стойност на продадено гориво</i>	<i>(438)</i>	<i>(738)</i>
Печалба от продажба на гориво	54	43
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(93)	(188)
Други	342	388
Общо	4,553	3,988

21. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ

Разходите за материали и консумативи включват:

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Горива	3,263	3,153
Основни материали	1,638	1,592
ИТ консумативи	280	360
Униформено облекло	257	251
Офис материали и консумативи	296	241
Активи на несъществена стойност	172	227
Материали за поддръжка на МПС	18	198
Други	24	86
Общо	5,948	6,108

22. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Подизпълнители	43,053	41,115
Наеми на офис, МПС и оборудване	3,553	3,357
Поддръжка на автомобили	2,884	2,313
Одит, консултантски и други услуги	1,540	1,215
Комуникации и комунални услуги	1,531	1,792
Застраховки	1,124	936
Поддръжка на офиси и складове	562	272
Маркетинг	459	469
Банкови такси	343	231
Данъци и такси за МПС	301	293
Застраховане на пратки	284	273
Обучение на персонала	204	225
Съхранение на ценни пратки	175	157
Други	288	198
Общо	56,301	52,846

Начислените разходи за задължителен одит на индивидуалния и консолидирания годишни финансови отчети са в размер на 73 х.лв., в т.ч. по одит за 2016 г. 11 х.лв. (2016 г.: 58 х.лв.). През 2017 г. и 2016 г. не са предоставяни данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита през 2017 г. и 2016 г. от одиторите на отчета по закон.

23. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Текущи възнаграждения	19,841	17,405
Вноски по социалното осигуряване	3,389	2,929
Социални придобивки и плащания	962	905
Начислени суми за непозвани отпуски	938	688
Начислени суми по осигуровки върху отпуски	182	130
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала при пенсиониране	21	45
Общо	25,333	22,102

24. ДРУГИ РАЗХОДИ

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Обезщетения за пратки	969	750
Представителни мероприятия	618	149
Командировки	225	109
Начислени/(възстановени) обезценки по вземания, нетно	70	318
<i>в т.ч.: начислени обезценки на търговски вземания</i>	70	750
<i>възстановени обезценки на вземания от свързани лица</i>	-	(432)
Други	370	147
Общо	2,252	1,473

25. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Финансовите приходи на дружеството включват:		
Приходи от лихви по предоставен заем на свързано лице (Приложение № 29)	373	264
Приходи от дивиденди	34	254
Общо	407	518

26. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Финансовите разходи на дружеството включват:		
Разходи за лихви по финансов лизинг	384	533
Разходи за лихви по банкови заеми и заеми от свързани лица	157	216
Разходи за такси по банкови кредит	30	50
Нетна загуба от курсови разлики по заеми	-	1
Общо	571	800

27. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	10,304	8,669
Текущ разход за данък върху печалбата за годината - 10% (2016 г. :10 %)	1,030	867
Отстъпка	-	(1)
<i>Отсрочени данъци върху печалбата от:</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(67)	(17)
Ефекти от временни разлики от минали години	3	-
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	966	849

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат		
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	9,316	8,582
Данък върху печалбата – 10% (2016 г.: 10%)	931	858
Отстъпка	-	(1)
<i>От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:</i>		
увеличения – 347 х.лв. (2016 г.: 165 х.лв.)	35	17
намаления – няма (2016 г.: 254 х.лв.)	-	(25)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	966	849

28. НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ И ДИВИДЕНТИ

28.1 Печалба на акция

Доходът на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на дружеството.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение е представен както следва:

	2017	2016
Печалба, подлежаща на разпределение /в х.лв./	8,350	7,733
Среднопретеглен брой акции	5,356,712	5,335,919
Нетна печалба на акция /в лв. за акция/	1.56	1.45

28.2 Дивиденди

На 14.06.2017 г. е взето решение от Общото събрание на акционерите за разпределение на печалбата за 2016 г. в размер на 7,720 хил. лв. както следва:

- Сума в размер на 6,030 хил. лв. да бъде разпределена за изплащане на дивиденди на акционерите по един лев и тринадесет стотинки за всяка акция преди облагане;
- Сумата в размер на 10% от увеличението на капитала, проведено съгласно решение на Общото събрание на акционерите от 14.12.2016 г. да бъде отнесена за попълване на фонд „Резервен” (до достигане на 1/10 от регистрирания капитал съгласно Търговския закон.

29. СДЕЛКИ И РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата, които са свързани със СПИДИ АД и вида на тяхната свързаност са както следва:

Свързано лице	Вид на свързаност
Спиди Груп АД	Дружеството – майка
Геопост СА, Франция	Акционер със значително влияние
Спиди ЕООД	Дъщерно дружество
Геопост България ЕООД	Дъщерно дружество
Дайнамик Парсъл Дистрибушън С.А., Румъния	Дъщерно дружество
Винарско имение Драгомир ООД	Дружеството под общ контрол
Трансбалкан груп ООД	Дружеството под общ контрол
Трансбалкан груп, Румъния	Дружеството под общ контрол
Омникар БГ ЕООД	Дружеството под общ контрол
Омникар Ауто ООД	Дружеството под общ контрол
Омникар С ЕООД	Дружеството под общ контрол
Омникар ойл ЕООД	Дружеството под общ контрол
Омникар Рент ЕООД	Дружеството под общ контрол
Булром газ 2006 ООД	Дружеството под общ контрол
София Сити Лоджистик Парк ЕООД	Дружеството под общ контрол
Омникар плюс ООД	Дружеството под общ контрол
Омникар Варна ООД	Дружеството под общ контрол
Застрахователен брокер Омникар и Партньори ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал
Сандрини Фло ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал
Стар Перфомайнинг	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал

Крайно контролиращо лице е Валери Харутюн Мектупчиян.

29.1. Предоставени заеми

Към 31 декември вземанията на дружеството по предоставени заеми са както следва:

	2017	2016
	BGN'000	BGN'000
Дайнамик Парсъл Дистрибушън С.А., Румъния	9,001	7,341
в т.ч.		
- главница	8,736	6,955
- лихва	265	386
Общо	9,001	7,341
<i>в т.ч. текуща част</i>	<i>5,867</i>	<i>6,955</i>
<i>в т.ч. нетекуща част</i>	<i>3,134</i>	<i>386</i>

На 01.12.2014 г. дружеството е сключило договор с дъщерното дружество Дайнамик Парсъл Дистрибушън С.А., Румъния за предоставяне на заем в размер на 3,000 х.евро. и срок за погасяване до 15.12.2020 г. Уговореният лихвен процент по заема е в диапазона 3% до 5%.

С допълнително споразумение от 01.04.2016 г. разрешеният размер на предоставения заем е увеличен до 5,000 х.евро. Срокът за погасяване на допълнително предоставената сума е 15.08.2020 г.

Върху вземанията по предоставен заем е учреден първи по ред залог за обезпечение на получен банков заем (Приложение № 12).

29.2. Търговски и други вземания от свързани лица

Търговските вземанията от свързани лица (Приложение № 8) включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дъщерни дружества	1,029	688
<i>в т.ч. брутен размер</i>	<i>1,030</i>	<i>688</i>
<i>обезценка</i>	<i>(1)</i>	<i>-</i>
Вземания от дружества под общ контрол	108	138
<i>в т.ч. брутен размер</i>	<i>116</i>	<i>182</i>
<i>обезценка</i>	<i>(8)</i>	<i>(44)</i>
Вземания от акционер със значително влияние	212	105
Общо	1,349	931
<i>в т.ч. брутен размер</i>	<i>1,358</i>	<i>975</i>
<i>обезценка</i>	<i>(9)</i>	<i>(44)</i>

Другите вземания от свързани лица (Приложение № 9) включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN '000	BGN '000
Вземания по платени суми от името на дъщерни дружества	1,192	-
Платени депозити на дружества под общ контрол	17	-
Предоставени аванси на дружества под общ контрол	-	69
Общо	1,209	69

Вземания по платени суми от името на дъщерни дружества са текущи, в евро и са във връзка с плащания за доставка на услуги при мигриране на оперативна софтуерна система в дъщерното дружество и платени аванси за доставка на автоматични пощенски станции за същото дъщерно дружество. Вземането ще бъде уредено най-късно до 30.06.2018 г.

29.3. Търговски и други задължения към свързани лица

Задълженията към свързаните лица включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN '000	BGN '000
Търговски задължения (Приложение № 15), в т.ч.	1,498	1,723
Задължения към дъщерни предприятия	974	857
Задължения към дружества под общ контрол	524	866
Други задължения (Приложение № 18), в т.ч.:	233	110
Задължения към дъщерни дружества – доверители	123	-
Депозити на членове на Съвета на директорите	110	110
Общо	1,731	1,833

Задълженията по депозити от членове на Съвета на директорите в размер на 110 хил. лв. (31.12.2016 г.: 110 х. лв.) представляват внесени суми във връзка с изискванията на чл. 240, ал. (1) от Търговския закон.

29.4. Сделки със свързани лица***Продажби на свързани лица***

	2017	2016
	BGN '000	BGN '000
<i>Продажби на услуги към:</i>	8,641	8,631
Дъщерни дружества	5,119	5,041
Дружества под общ контрол	2,942	3,067
Акционер със значително влияние	573	508
Дружества, свързано чрез ключов управленски персонал	7	15
<i>Продажба на материали</i>	226	-
Дъщерни дружества	14	-
Дружества под общ контрол	212	-
<i>Получени обезщетения от дъщерно дружество</i>	107	-
Дъщерни дружества	107	-
<i>Продажба на дълготрайни активи</i>	56	-
Дружества под общ контрол	56	-
Общо	9,030	8,631

Услугите, предоставени на дружества под общ контрол са основно наем на транспортни средства по договор за наем с Трансбалкан Груп ООД.

Дружеството е закупило стоки, материали и услуги от свързани лица, както следва:

	2017	2016
	BGN '000	BGN '000
<i>Доставки от свързани лица</i>		
<i>Доставки на услуги от:</i>	<u>16,660</u>	<u>14,114</u>
Дружества под общ контрол	11,549	9,379
Дъщерни дружества	4,922	4,549
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	189	186
<i>Доставки на стоки и материали от:</i>	<u>950</u>	<u>707</u>
Дружество под общ контрол	950	707
<i>Други:</i>	<u>510</u>	<u>144</u>
Дружества под общ контрол	176	141
Дъщерни дружества	334	
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	-	3
Общо	<u>18,120</u>	<u>14,965</u>

Доставките на услуги от дружества под общ контрол включва основно извършени транспортни услуги от Трансбалкан груп ООД, наем на недвижим имот от София Сити Лоджистик Парк ЕООД и услуги по поддръжка на транспортни средства от Омникар Ауто ООД.

През периода дружеството е изплатило застрахователни премии по сключени застраховки на имущество на дружество, свързано чрез ключов управленски персонал в размер на 1,209 лв.

През отчетния период дружеството е извършило други сделки и транзакции с *дъщерни дружества*, както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Предоставени заеми	(2,382)	(2,739)
Възстановени заеми	615	-
Приходи от лихви по предоставени заеми	373	264
Получени лихви по предоставени заеми	480	-
Получени дивиденди	34	254
Получени заеми	400	190
Разходи за лихви по получени заеми	5	-
Изплащане на получени заеми	(400)	(190)
Платени лихви по получени заеми	(5)	-

Ключовият управленски персонал е оповестен в Приложение № 1.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал начислени през отчетния период са в размер на 747 х. лв. (2015 г.: 611 х. лв.) и включват:

- постоянни възнаграждения в размер на 438 х. лв. (2016 г.: 438 х. лв.);
- променливо възнаграждение в размер на 285 х.лв. (2016 г.: 150 х. лв.);

- осигурителни вноски за сметка на работодателя 24 х.лв. (2016 г.): 23 х.лв.)

Дължимите променливи възнаграждения към 31 декември 2017 г. са в размер на 233 х.лв., в т.ч. платими в рамките на 3 години 85 х.лв. (31.12.2017 г. 94 х.лв., в г.ч. нетекущи 45 х.лв.) (Приложение № 14 и Приложение № 16).

През 2017 г. неизпълнителните членове, получаващи възнаграждение неизпълнителни членове, които получават възнаграждение за дейността си са придобили 3,600 броя акции с емисионна стойност 1 лв. за акция, съгласно решение увеличението на капитала на Общото събрание на акционерите от 14.12.2016 г. по реда на чл. 112, ал. 3 от ЗППЦК (Приложение № 11).

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Оперативен лизинг

Дружеството няма *неотменяеми* договори за оперативен лизинг.

Съществените *отменяеми* договори за отдаване / наемане на имущество са както следва:

Дружеството като лизингодател

Дружеството има сключени договори за отдаване под наем на транспортни средства с дружество под общ контрол за срок от три години, който изтича през м. юли 2019 г. с опция за подновяване за нов тригодишен период.

Към 31 декември 2017 г. вземанията по бъдещите минимални наемни вноски до края на срока на договори за наем без да се взема предвид опция за подновяването му са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
В рамките на една година	3,164	2,060
Между една и пет години	1,846	3,262

Дружеството като лизингополучател

Дружеството не притежава земи и сгради. Дружеството има сключени договори за ползване под наем на офиси, търговски и складови помещения, транспортни средства и места за паркиране.

Към 31.12.2017 г. бъдещите минимални лизингови вноски по най- съществените *отменяеми* дългосрочни договори за оперативен лизинг за наем на помещения са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
В рамките на една година	1,867	1,992
Между една и пет години	7,102	6,833
Над пет години	28,716	30,642

31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Дружеството е изложено на рискове, които произлизат от използването на финансови инструменти. Тази бележка описва целите, политиките и процесите за управление на тези рискове и използваните методи за оценяването им.

Няма съществени промени при излагането на дружеството на рискове от финансови инструменти, неговите цели, политики и процеси за управление на тези рискове или използваните методи за оценяването им от предишни периоди, освен ако не е упоменато нещо друго в тази бележка.

При своята дейност дружеството е изложено основно на следните финансови рискове:

- Кредитен риск
- Валутен риск
- Ликвиден риск

Структурата на финансовите активи и пасиви на дружеството е както следва:

Финансови активи

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
<i>Заеми и вземания</i>		
Търговски вземания	12,126	10,682
<i>в т.ч. вземания от свързани лица</i>	<i>1,349</i>	<i>931</i>
Предоставени заеми на свързани лица	9,001	7,341
Други вземания, в т.ч.	1,490	-
<i>в т.ч. вземания по платени суми от името на свързани лица</i>	<i>1,192</i>	<i>-</i>
<i>в т.ч. вземания по договор за финансиране</i>	<i>298</i>	<i>-</i>
Парични средства	7,293	6,011
	29,910	24,034

Финансови пасиви

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
<i>Финансови пасиви по амортизирана стойност</i>		
Задължения по финансов лизинг	13,100	14,392
Задължения по банкови заеми	8,932	8,883
Търговски задължения	4,744	5,357
<i>в т.ч. задължения към свързани лица</i>	<i>1,498</i>	<i>1,723</i>
Задължения към доверители	5,636	2,618
<i>в т.ч. свързани лица</i>	<i>123</i>	<i>-</i>
	32,412	31,250

Основната цел на финансовите инструменти, с които оперира дружеството е финансиране на текущата дейност.

Ръководството носи цялата отговорност за определяне целите и политиките на дружеството за управление на риска и, докато запазва крайната отговорност за тях, делегира правомощието за определяне и опериране на процесите, които дават уверение за ефективното изпълнение на целите и политиките за финансовата функция на дружеството. Ръководството получава месечни отчети, като се разглежда ефективността на процесите на място и целесъобразността на целите и политиките, които поставя. В тази връзка периодично се прави преглед на политиките и процесите за управление на риска.

Общата цел на ръководството е да поставят политики, които търсят намаляване на риска, доколкото е възможно, без да се засяга неправомерно конкурентостта и гъвкавостта на дружеството. Допълнителна подробна информация относно тези политики е изложена по-долу:

Кредитен риск

Кредитният риск представлява риск от финансова загуба за дружеството, ако купувачът или контрагентът не спази договорните задължения. Основно дружеството е изложено на кредитен риск от продажбите на кредит.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: пари в брой и в банкови сметки (текущи и депозитни) и търговски и други краткосрочни вземания, в т.ч. от свързани лица.

Ръководството е установило кредитна политика, съгласно която всеки един нов клиент се анализира за кредитоспособността преди стандартното плащане на дружеството.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в няколко първокласни търговски банки с висока репутация и стабилна ликвидност, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Валутен риск

Валутният риск е риска от негативното влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на дружеството. Тъй като българският лев е фиксиран към еврото и дружеството представя финансовите си отчети в български левове, валутният риск е свързан единствено с валутите, различни от евро.

Следващата таблица обобщава експозицията на дружеството на валутен риск към 31 декември 2017 г. В нея са включени активите и пасивите по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

31.12.2017 г.

	BGN	EUR	RON	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Търговски вземания	10,740	1,386	-	12,126
в т.ч. вземания от свързани лица	368	981	-	1,349
Предоставен заем	-	9,001	-	9,001
Други вземания	298	1,192	-	1,490
в т.ч. от свързани лица	-	1,192	-	1,192
Парични средства и парични еквиваленти	6,965	288	40	7,293
Общо активи	18,003	11,867	40	29,910
Задължения по финансов лизинг	13,100	-	-	13,100
Задължения към банки	8,932	-	-	8,932
Търговски задължения	4,322	422	-	4,744
в т.ч. задължения към свързани лица	1,221	277	-	1,498
Задължения към доверители	5,513	123	-	5,636
в т.ч. свързани лица	-	123	-	123
Общо пасиви	31,867	545	--	32,412

31.12.2016 г.	BGN	EUR	RON	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Търговски вземания	9,792	890	-	10,682
<i>в т.ч. вземания от свързани лица</i>	459	472	-	931
Предоставен заем	-	7,341	-	7,341
Парични средства и парични еквиваленти	5,744	5	262	6,011
Общо активи	15,536	8,236	262	24,034
Задължения по финансов лизинг	14,392	-	-	14,392
Задължения към банки	8,883	-	-	8,883
Търговски задължения	5,357	-	-	5,357
<i>в т.ч. задължения от свързани лица</i>	1,723	-	-	1,723
Задължения към доверители	2,618	-	-	2,618
Общо пасиви	31,250	-	-	31,250

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от управлението на работния капитал, финансовите разходи и погасяването на главницата на дълговите инструменти. Това е риска, когато ръководството ще срещне трудности при изпълнение на задълженията си, когато станат дължими.

Политиката на ръководството е да даде уверение, че винаги ще разполага с достатъчно парични средства, за да може да изпълни задълженията си, когато станат дължими. За да постигне тази цел, то търси начин да поддържа паричните салда (или съгласуваните средства), за да изпълни очакваните изисквания. Също, ръководството търси начин да намали ликвидния риск с фиксиране на лихвени проценти (и от тук паричните потоци) на заемните й средства.

Ръководството получава периодично информацията относно паричните салда.

В таблицата по-долу е направен анализ на пасивите на дружеството към 31 декември 2017 г., групирани по остатъчен срок до падежа, на база недисконтирани парични потоци.

31.12.2017 г.	До 3 месеца	От 3 до 12	От 1 до 5	Общо
	BGN'000	месеца	години	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Задължения по финансов лизинг	1,593	4,170	7,806	13,569
Задължения към банки	814	2,322	6,140	9,276
Търговски задължения	4,744	-	-	4,744
<i>в т.ч. задължения към свързани лица</i>	1,498	-	-	1,498
Задължения към доверители	5,636	-	-	5,636
<i>в т.ч. свързани лица</i>	123	-	-	123
Общо	12,787	6,492	13,946	33,225
31.12.2016 г.	До 3 месеца	От 3 до 12	От 1 до 5	Общо
	BGN'000	месеца	години	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Задължения по финансов лизинг	1,540	4,476	9,228	15,244
Задължения към банки	496	1,560	7,192	9,248
Търговски задължения	5,357	-	-	5,357
<i>в т.ч. задължения към свързани лица</i>	1,723	-	-	1,723
Задължения към доверители	2,618	-	-	2,618
Общо	10,011	6,036	16,420	32,467

Информация за справедливата стойност на активите и пасивите

Справедливата стойност се определя като сума, за която един актив може да бъде разменен или пасив, уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. При заемите по фиксиран лихвен процент прилаганата методика за неговото определяне използва като отправна точка за изчисленията текущите наблюдения на дружеството по отношение на пазарните лихвени равнища.

Доколкото все още не съществува достатъчно активен пазар на различните финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Ръководството смята, че справедливите стойности на финансовите инструменти в баланса не се различават съществено от отчетната им стойност.

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства и предоставени заеми на свързано предприятие, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища.

31 декември 2017 г.

	безлихвени	с плаващ	с	Общо
		лихвен %	фиксиран	
	BGN '000	BGN '000	лихвен %	BGN '000
Заеми и вземания	13,616	-	9,001	22,617
Парични средства и парични еквиваленти	4,723	-	2,570	7,293
Общо финансови активи	18,339	-	11,571	29,910
Банкови заеми и финансов лизинг	-	22,032	-	22,032
Други заеми и задължения	10,380	-	-	10,380
Общо финансови пасиви	10,380	22,032	-	32,412

31 декември 2016 г.

	безлихвени	с плаващ	с	Общо
		лихвен %	фиксиран	
	BGN '000	BGN '000	лихвен %	BGN '000
Заеми и вземания	10,682	-	7,341	18,023
Парични средства и парични еквиваленти	2,886	-	3,125	6,011
Общо финансови активи	13,568	-	10,466	24,034
Банкови заеми и финансов лизинг	-	23,275	-	23,275
Други заеми и задължения	7,975	-	-	7,975
Общо финансови пасиви	7,975	23,275	-	31,250

32. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Основната цел на управлението на капитала на дружеството е да се гарантира, че то поддържа стабилен кредитен рейтинг и подходящи капиталови съотношения, за да поддържа бизнеса си и да увеличи максимално стойността му, вкл. да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собствениците, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството управлява капиталовата си структура и прави корекции в нея с оглед на промените в икономическите условия.

Дружеството наблюдава капитала си, като използва съотношение на задлъжнялост, което представлява нетния дълг, разделен на общия капитал плюс нетния дълг. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Политиката на дружеството е да поддържа оптимално ниво на капитал с цел да може да осигурява необходимите средства – дългосрочни и краткосрочни за бъдещото си развитие.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към 31 декември:

	31.12.2017	31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Задължения по заеми и лизинги	22,032	23,275
Намалени с парични средства	(7,293)	(6,011)
Нетен дълг	14,739	17,264
Собствен капитал	49,283	46,917
Общо нетен дълг и собствен капитал	64,022	64,181
Съотношение на задлъжнялост	23,02%	26,90%

33. ПОТЕНЦИАЛНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА НОВИ МСФО

Новите стандарти МСФО 15 Приходи от договори с клиенти, МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 16 Лизинг, които са издадени и в сила от 1 януари 2018 г., но не са приети за по-ранно прилагане от дружеството

33.1. МСФО 9 Финансови инструменти

Оценката на дружеството за ефекта от тези нови стандарти е представена по-долу.

Заглавие на МСФО 9 Финансови инструменти стандарта

Естество на промяната МСФО 9 (2014) разглежда класификацията, оценката и отписването на финансови активи и финансови пасиви, въвежда нови правила за счетоводно отчитане на хеджирането и нов модел за обезценка на финансови активи. Той изцяло заменя МСС 39 *Финансови инструменти: Признаване и оценяване*.

Ефект *Класификация*

МСФО 9 (2014) въвежда 3 принципни категории класификация за финансовите активи: оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доходи и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството е направило преглед на своите финансови активи и пасиви за ефекти при тяхната класификация съгласно новия стандарт от 1.01.2018 г.

Финансови активи, държани от дружеството, включват предоставени заеми, търговски вземания, вкл. от свързани лица и парични средства и парични еквиваленти с обща балансова стойност към 31.12.2017 г. 28,420 х.лв. Тези финансови активи, които в момента са класифицирани като „кредити и вземания” и се оценяват по амортизирана стойност, отговарят на условията за класифициране по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Поради това ръководството на дружеството не очаква изискванията на новия МСФО 9 да окажат съществено влияние върху класификацията и оценката на неговите финансови активи.

Дружеството не очаква промени и ефекти за счетоводното отчитане на неговите финансови пасиви, тъй като новите изисквания засягат само счетоводното отчитане

на финансови пасиви, определени по справедлива стойност през печалбата или загубата, а то няма такива пасиви. Правилата за отписване на пасиви са прехвърлени от МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* и не са изменени

Обезценка

Новият модел на обезценка изисква признаване на провизии за обезценка на базата на очаквани кредитни загуби, а не само на вече понесени кредитни загуби, както е съгласно МСС 39. Прилага се за финансови активи, класифицирани по амортизирана стойност, дългови инструменти, измервани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, договорни активи съгласно МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*, вземания по лизинг, кредитни ангажименти и определени договори за финансова гаранция.

Дружеството е извършило преглед и анализ относно влиянието на кредитния риск върху финансовите си инструменти и респ. дали и при кои инструменти има значително увеличение след първоначалното им признаване, както и първоначална оценка за размера на очакваните кредитни загуби. При изготвянето на модела от дружеството е отчетен ефектът от промяната в риска от настъпване на неизпълнение през остатъчния срок на съответния финансов инструмент. Значителното увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване би се определило от дружеството като нарастване на кредитния риск в резултат на влошаването на определени финансови и икономически условия и тяхното влияние върху финансовия инструмент. За целта то е включило в модела набор от количествени и качествени показатели.

Също така дружеството е във финална фаза на разработването на модел за матрично провизиране на неговите *търговски и други краткосрочни вземания*. Той включва: а) групиране на клиентите и контрагентите на дружеството по сходни бизнес и други характеристики и кредитен риск; б) провизионна матрица, основана на исторически наблюдавани проценти на неизпълнение и неплащане по времеви диапазони на просрочие, коригирани с допълнителни предположения и приблизителни оценки, ориентирани към възможни промени в тези проценти, базирани на макроикономически или специфични за съответната индустрия фактори. При тези вземания е преценено, че финансовият компонент е (не)съществен.

На базата на извършената към момента предварителна оценка, дружеството не очаква значително увеличение в сумата на коректива за загуби от търговски и други вземания.

Дружеството има практика да предоставя и *заеми на свързани лица*. Относно тези заеми то също е в процес на разработване на модел за обезценка по модела на очакваните кредитни загуби. На базата на извършената към момента предварителна оценка, дружеството не очаква съществен ефект върху финансовите показатели в резултат на прилагане на новия модел за обезценка

Дружеството е извършило детайлен преглед и анализ относно влиянието на кредитния риск върху *паричните средства и паричните еквиваленти* и дали има значително увеличение след първоначалното им признаване, както и за размера на очакваните кредитни загуби. В резултат на направените анализи, дружеството е оценило, че доколкото е възприело политика за поддържане и управление на

паричните средства във финансови институции в България с добра репутация и висок кредитен рейтинг, ефектът от първоначалното прилагане на МСФО 9 би бил несъществен (ако такъв съществува).

Оповестявания

Новият стандарт също така въвежда разширени изисквания за оповестяване и промени в представянето. Дружеството очаква те да променят естеството и обема на неговите оповестявания относно финансовите му инструменти, особено в годината на приемане на новия стандарт – 2018 г.

Дата на прилагане от дружеството МСФО 9 е задължителен да се прилага за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г. Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно приложение на новите правила на стандарта, от 1.01.2018 г., поради практическите съображения, разрешени съгласно стандарта. Сравнителните данни за 2017 г. няма да се преизчисляват.

33.2. МСФО 15 ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Заглавие на стандарта МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

Естество на промяната МСФО15 Приходи от договори с клиенти е новият стандарт за признаване на приходи. Той заменя МСС 18 *Приходи*, който обхваща договори за стоки и услуги, както и МСС 11 *Договори за строителство*, който обхваща договори за строителство, и свързаните с тях ПКР и КРМСФО.

Новият стандарт е базиран на принципа, че приходите се признават, когато контролът върху стоката или услугата се прехвърли на клиента.

Ефект Дружеството е оценило ефектите от прилагането на новия стандарт върху финансовия му отчет и е идентифицирало областите, които ще бъдат евентуално засегнати.

Приходи от продажби на услуги

Предоставяните от дружеството услуги включват доставка на пратки от едно населено място до друго (куриерски услуги), универсална пощенска услуга и парични преводи. Продажните цени са съгласно единна тарифа на дружеството за оказваните услуги и/или конкретно договорени с клиента. Съгласно прилаганата до момента счетоводна политика, приходите от тези услуги се признават, на база етапа на завършеност към края на отчетния период. Съгласно изискванията на новия стандарт за приходите изпълнението на тези услуги удовлетворява критериите за признаване на приходите „в течение на период от време”, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно с изпълнението на услугите от страна на дружеството, т.е прилаганият досега подход и метод за отчитане на приходите от услуги ще бъде запазен. Дружеството все още обмисля най-подходящ метод за измерване на напредъка съгласно МСФО 15. Независимо от избрания метод за измерване на напредъка по МСФО 15 поради краткосрочния характер на услугите (в рамките на няколко дни), ръководството на дружеството очаква ефектът от евентуалната промяна от досега прилагания метод за измерване на напредъка да е несъществен.

Приходи от комбинирани договори

Дружеството продава услугите си както самостоятелно, така и в комбинация с допълнителни услуги, като обратна разписка, обявена стойност, събиране и изплащане на наложен платеж и др. Ръководството на дружеството е проучило изискванията на МСФО 15 и е преценило, че ефектът от неговото прилагане няма да е съществен, тъй като услугите, предоставяни в комбинация не са разграничени сами по себе си и/или в контекста на договора.

При адаптирането на счетоводната си политика за прилагането на МСФО 15 дружеството е анализирано и обмислило още счетоводното третиране на:

- Различните форми на променливо възнаграждение – променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Дружеството няма практика да предоставя ценови отстъпки, бонус оборот и др. подобни. Като форма на променливо възнаграждение, прилагана от дружеството, ръководството е определило изплащаните неустойки, под формата на обезщетения за увредени и/или загубени пратки, за недоставени в срок и т.н. Съгласно досега прилаганата счетоводна политика тези неустойки се отчитат като разход, когато възникват и в случаи, че не са за сметка на трето лице и/или застраховател. Съгласно МСФО 15 те се включват като цена на сделката и следва да бъдат отчетени в намаление на приходите още при признаването на приходите на база етап на завършеност. Дружеството е направило приблизителна оценка и е установило, че ефектът от тази промяна е несъществен (ако съществува), доколкото изплатените обезщетения като цяло са несъществени (около 0,01% от приходите).
- Представяне на договорни активи и договорни пасиви в баланса - съгласно МСФО 15 търговските вземания са безусловни вземания, при които плащането на възнаграждението зависи единствено от изтичането на определен период от време. Ако само една от страните е изпълнила задълженията си дружеството представя актив по договор или пасив по договор, в зависимост от изпълнението и получените от клиента плащания. МСФО 15 изисква активите и пасивите по договори с клиенти да бъдат представени отделно от търговските вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Това от своя страна евентуално би могло доведе до известна рекласификация към 1.01.2018 г. по отношение на признати търговски вземания по повод на услуги, фактурирани в следващия отчетен период (Приложение № 8). Ръководството все още е в процес на проучване дали тези начисления отговарят на дефиницията за търговско вземане съгласно МСФО 15 или са актив по договор.

Изисквания по представянето и за оповестяванията

Представянето и оповестяванията по МСФО 15 са в определена степен различни и повече детайлни спрямо текущите МСФО. Част от тях ще бъдат напълно нови за дружеството и ще изискват допълнителни оповестявания на информация. Като такива области то оценява следните: а) приблизителните счетоводни оценки и допускания свързани с: основни компоненти на политиките и договореностите с клиенти; определянето на индивидуалните пазарни цени; разпределението на цената на сделката между отделните задължения за изпълнение; приетите

вероятности по оценката на сумата на променливото възнаграждение под формата на бонуси и отстъпки; съществен финансов компонент, предоставяни гаранции; б) прегрупиране и представяне на видовете приходи от клиенти в категории, които ще представят как съдържанието, сумата, времето и периода, и несигурностите, свързани с всеки от приходите и паричните потоци, са повлияни от различните икономически фактори.

Дружеството все още продължава да тества съответните системи, вътрешни контроли, политики и процедури, необходими за събирането и поддържането на изискваната информация за оповестяванията по МСФО 15.

Дата на прилагане от дружеството на МСФО 15 е задължителен за приложение за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г. Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно приложение на новите правила на стандарта, от 1.01.2018 г. Сравнителните данни за 2017 г. няма да се преизчисляват.

33.3. МСФО 16 ЛИЗИНГ

Заглавие на стандарта МСФО 16 *Лизинг*

Естество на промяната МСФО 16 *Лизинг* е новият стандарт за третиране на лизинговите договори. Той заменя МСС 17 *Лизинги* и свързаните с него ПКР + КРМСФО.

МСФО16 установява принципи и правила за признаване, оценка, представяне и оповестяване на лизинга.

Отчитане при лизингополучателя

МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, аналогично на отчитането на финансовия лизинг по МСС 17. Съгласно новия стандарт един договор съдържа лизинг, ако той прехвърля правото да се контролира ползването на даден идентифициран актив. При стартирането на лизинга се признава актив, под формата на „правото на ползване“ на отдадения актив, и финансов пасив, представляващ настоящата стойност на задължението за плащане на лизинговите суми. Единствените изключения са лизингови договори с кратък срок и/или ниска стойност. Лизингополучателите ще признават разходи за лихви по лизинговото задължение и респ. амортизационен разход – за формирания актив: “право на ползване”. Допълнително, те ще трябва да отчитат преоценка на лизинговото задължение при настъпване на определени събития (като например, промени в условията на лизинговия договор, промени в бъдещите лизингови плащания поради промени в определени величини (индекс, процент и др.под.), които се използват при изчислението на лизинговите плащания). В тези случаи лизингополучателите признават промените като корекция на пасива по лизинговото задължение и на правото за ползване на актива.

Ако лизингополучателите изберат да ползват облекченията на стандарта за лизингови договори с кратък срок и/или на ниска стойност, то лизинговите плащания, свързани с тези договори следва да се отчитат като разходи на линеен принцип през периода на договора или на друга систематична база близка до

отчитането на оперативен лизинг по МСС 17.

Отчитане при лизингодателя

МСФО16 не променя съществено счетоводното отчитане на лизинга за лизингодателите. Те ще продължат да класифицират всеки лизингов договор като финансов или оперативен, прилагайки на практика правилата по същество на досегашния стандарт МСС 17 , които остават непроменени в новия МСФО 16.

Ефект МСФО 16 ще засегне основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Към датата на финансовия отчет то има съществени дългосрочни отменими ангажименти по договори за оперативен лизинг, оповестени в Приложение № 30.

Дружеството все още продължава своите анализи, оценки и уточнения на потенциалните ефекти от промените при отчитането на лизинговите договори при лизингополучателя, вкл. поради промяната на дефиницията за срок на лизинга и различното третиране на променливи лизингови плащания или на опциите за удължаване и прекратяване. Поради това, все още не е възможно да се изчислят достатъчно точно размерите на активите „право на ползване” и на пасивите по лизинговото задължение, които ще трябва да се признаят при прилагане на новия стандарт за първи път и как това може да повлияе на печалбата или загубата на дружеството или класификацията на бъдещите парични потоци.

Дата на прилагане в групата МСФО16 е задължителен за приложение за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г. Дружеството е решило да не го прилага по-рано. То е избрало модифицирано ретроспективно приложение на новите правила на стандарта, от 1.01.2019 г. Сравнителните данни за годината (2018 г.), предшестваща първоначалното прилагане няма да бъдат преизчислявани.

34. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма значими събития, настъпили между отчетната дата и датата на съставяне на отчета за финансовото състояние, които да променят финансовите отчети към 31.12.2017 г.